

**PLAN
ODNOWY MIEJSCOWOŚCI
DAMNICA
na lata 2008 - 2015**

SPIS TREŚCI:

1. Charakterystyka miejscowości Damnica	str. 3
1.1. Rys historyczny miejscowości Damnica	str. 3
1.2. Położenie miejscowości	str. 3
1.3. Ludność na terenie Damnicy	str. 3
1.4. Charakterystyka ogólna	str. 4
2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości	str. 5
2.1. Zasoby naturalne	str. 5
2.2. Turystyka	str. 6
2.3. Zabytki	str. 7
3. Misja	str. 8
4. Analiza SWOT	str. 9
4.1. Mocne strony i słabe strony	str. 9
4.2. Szansy i zagrożenia	str. 9
5. Priorytety i cele strategiczne	str. 10
6. Harmonogram przedsięwzięć przewidzianych do realizacji	str. 12
7. Analiza i podsumowanie	str. 15

1. Charakterystyka miejscowości **Damnica**

1.1. Rys historyczny miejscowości

Damnica - wieś gminna, wzmiankowana w dokumentach już w 1407 roku. Jest to z pewnością Dębница, zmieniona na Damnitz i z kolei zrekonstruowana przez komisję URM jako Damnica.

Majątek w Damnicy zmieniał wielokrotnie właścicieli. W 1469 roku książę Eryk przekazał go w ręce rodziny von Stojentin. W latach 1485-1585 właścicielami byli przedstawiciele rodu von Schwave. W XVII wieku majątkiem zarządzał Daniel Hebron. W rękach rodu Hebron Damnica pozostawała do 1717 roku, kiedy to została sprzedana generałowi Johannowi von Hainsky. Poprzez małżeństwo córki Siegfrieda von Hainsky Henrietty Dorothey dobra damnickie przeszły w ręce Puttkamerów. W 1835 roku majątek kupił podpułkownik Heinrich Karl Philip von Damnitz. Kolejnymi właścicielami Damnicy byli: Richard von Blanksee /1884/, Karl von Gamp /1910/, Klara von Gamp Massaunen /1924/, Armster Camp /1938/. Przed wybuchem wojny właścicielem majątku został niemiecki przemysłowiec Bayer, właściciel koncernu farmaceutycznego.

1.2. Położenie

Miejscowość Damnica położona jest w Gminie Damnica, w powiecie słupskim, województwie pomorskim. Sołectwo Damnica stanowi jedno z 17 sołectw Gminy Damnica oraz obejmuje poza opisywaną osadą także wieś Budy i Dębniczka.

Damnica- wieś gminna położona w odległości 6 km na północ od drogi krajowej Szczecin - Gdańsk. Sołectwo leży w środkowej części gminy i jest jej największą miejscowością, a zarazem siedzibą Gminy i centrum życia kulturalnego, przemysłowego, społecznego.

Źródło: www.zpp.pl

1.3. Ludność

Na dzień 31 grudnia 2007 roku według ewidencji ludności jaką posiada Gmina Damnica ilość osób zameldowanych na pobyt stały dla Damnicy wynosiła 1209 mieszkańców, co stanowi 20% ludności gminy, w tym:

Kobiety	- 600
Mężczyźni	- 609
Ludność w wieku przedprodukcyjnym	- 272
Ludność w wieku produkcyjnym	- 850
Ludność w wieku poprodukcyjnym	- 87

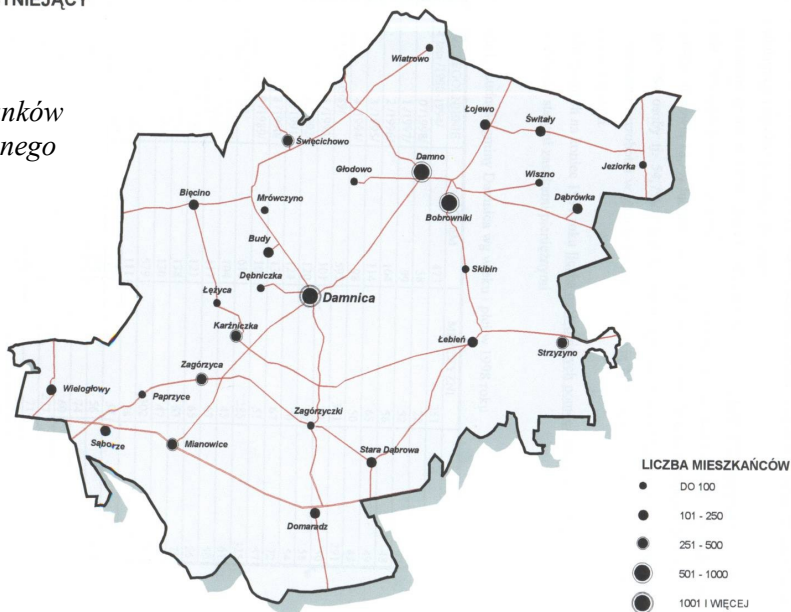
Lokalna społeczność stanowi przede wszystkim pokolenie osób młodych. Największa grupa znajduje się w przedziale od 18 do 65 roku życia o jednakowym zróżnicowaniu ze względu na płeć.

Liczba mieszkańców w pozostałych miejscowościach należących do sołectwa Damnica dla wsi:

Budy	- 124 osoby,
Dębniczka	- 42 osoby.

LUDNOŚĆ GMINY DAMNICA WG MIEJSCOWOŚCI
STAN ISTNIEJĄCY

Źródło: studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Damnica

Ludność sołectwa Damnica zamieszkuje na terenie trzech skupisk ludzkich tj. osadnictwo Damnica, Budy, Dębniczka. Główne formy zabudowy to budynki jednorodzinne. Jest to charakterystyczny rodzaj zabudowy dla wsi Budy, częściowo dla wsi Dębniczka, aczkolwiek tutaj również występuje zabudowa wielorodzinna. Nieruchomości mieszkaniowe/ lokalowe znajdujące się na tym terenie w większości zostały wybudowane w okresie międzywojennym, powojennym.

Zupełnie inaczej sytuacja przedstawia się w miejscowości gminnej - Damnica. Tutaj w zależności od osiedla można spotkać zarówno budownictwo jednorodzinne, wielorodzinne oraz zabudowę bliźniaczą. Ponadto, budynki pochodzą zarówno z czasów przed, powojennych jak i wybudowanych w ostatnich latach. Zauważalne jest ciągle poszukiwanie terenów pod zabudowę mieszkaniową. Poza tym wyłączenie gruntów rolnych z użytkowania rolniczego celem zamieszkania na tutejszym terenie nie jest rzadkością.

W Damnicy chcą pozostać głównie ludzie młodzi, którzy się tutaj urodzili, wychowali oraz dorastali jak i osoby mieszkające dotychczas w mieście, a poszukujący spokoju, świeżego powietrza, bliskości lasów oraz łona natury nie zdegradowanego przez przemysł.

1.4. **Charakterystyka ogólna.**

Damnica położona jest w czystej strefie ekologicznej, posiada bardzo dobre ziemie rolnicze. Układ przestrzenny charakteryzuje się wysokim wskaźnikiem przydatności gleb do produkcji rolnej oraz korzystnymi warunkami zewnętrznymi i wewnętrznymi dla rozwoju usług i drobnego przemysłu. Powierzchnię rozcinają doliny rzek: Charstnicy i Łupawy.

Damnica posiada korzystne usytuowanie w stosunku do miasta Słupska jak również łatwy dostęp do różnych dóbr znajdujących się w mieście grodzkim Słupsk tj. dóbr kultury, urzędów administracji publicznej oraz komunikacji, co stwarza, że sołectwo pełni funkcję mieszkaniową i istnieje możliwość jej rozwinięcia. Ponadto, w Damnicy znajduje się siedziba Nadleśnictwa Damnica, które zarządza licznymi kompleksami leśnymi.

Miejscowość Damnica stanowi centrum kulturalno -sportowo -oświatowo -administracyjno-przedsiębiorcze. Tutaj zlokalizowane są wszystkie ważniejsze instytucje, jednostki organizacyjne i zakłady pracy z terenu gminy, które występują w następujących sektorach:

publicznym - urzędy:

- Urząd Gminy w Damnicy,

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Damnicy,
- Urząd Poczty,
- Posterunek Policji,

jednostki oświatowe, kulturalne oraz służby zdrowia

- Przedszkole w Damnicy,
- Szkoła Podstawowa w Damnicy im. Jana Pawła II,
- Gimnazjum w Damnicy im. M. Curie-Skłodowskiej
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy z internatem,
- Publiczna Biblioteka,
- Centrum Edukacji i Kultury,
- Gminny Ośrodek Kultury i Sportu,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej,
- Apteka „Aga”, stomatolog.

Centrum Edukacji i Kultury w Damnicy przy
ul. Witosa

Źródło: Gmina Damnica

Ważniejsze zakłady pracy:

- Nadleśnictwo Damnica,
- Gminna Spółdzielnia Samopomoc Chłopska,
- Zakład Przemysłu Drzewnego „Poltarex”,
- Zakład Napojów i Soków „Wosana”,
- Zakład Przemysłu metalowego „Kospel”,
- CCI Monika Pańko.

Usługi - sieć sklepów wszystkich branż, drobne zakłady usługowo - produkcyjno - budowlane:

- zakład fryzjerski,
- zakłady usługowo - budowlane,
- stacje paliw,
- piekarnia,
- restauracja, bar,
- zakłady innych usług (mechaniki pojazdowej, stolarskie, przeróbki drewna, tapicerskie i inne)

Stowarzyszenia:

- Ochotnicza Straż Pożarna w Damnicy,
- Klub Sportowy w Damnicy:
sekcja piłki nożnej, sekcja pięściarska, sportów indywidualnych,
- Koło Wędkarskie.

Władze lokalnej administracji samorządowej, mieszkająca tutaj ludność, funkcjonujący na rynku przedsiębiorcy, wszystkim bardzo zależy na tym, aby miejscowość gminna i składające się na sołectwo wsie wyglądały bardzo atrakcyjnie i stanowiły wizytówkę dla wszystkich odwiedzających. Dlatego od wielu lat prowadzi się szereg prac, które poprawiają stan znajdującej się infrastruktury. Wsie są w 100% zwodociągowane, posiadają dostęp do energii elektrycznej, są podłączone do kanalizacji. We wszystkich osiedlach w sołectwie istnieje możliwość podłączenia

do Internetu. Wiele prac wykonano, na bieżąco przeprowadza się drobne remonty, ale jest jeszcze bardzo dużo do zrobienia w zakresie wzbogacenia i poprawienia jakości życia mieszkańców.

Priorytety i cele, które mieszkańcy postawili przed odnową miejscowości znajdują się w części 5 niniejszego Planu. Jednak w tym miejscu należy wskazać zakres zainteresowań. Najważniejszym celem jest poprawa już istniejącej infrastruktury:

- sportowej: stadionu gminnego, na którym koncentrują się wszystkie imprezy, uroczystości i zawody sportowe np. rozgrywki piłkarskie,
- kulturalnej: przeprowadzenie termomodernizacji budynku gminnego ośrodka kultury i sportu,
- edukacyjnej: placówka przedszkola mieści się w budynku będącym w bardzo złym stanie technicznym,
- administracyjnej: kompleksowy remont urzędu gminy
- i wiele innych.

W Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego wytyczono następujące kierunki zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości/ sołectwa Damnica:

- gospodarka rolna i leśna wraz z drobnym przemysłem
- działalność usługowo - gastronomiczna,
- mieszkalnictwo,
- oświata, kultura, turystyka i rekreacja,

2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

2.1. Zasoby naturalne

Sołectwo Damnica położone jest na terenie dwóch obrębów geodezyjnych: Damnica i Damnica Leśnictwo. Pierwszy zajmuje ogólną powierzchnię 693,10 hektarów, z czego użytki rolne wynoszą 555,43 ha, lasy i grunty zadrzewione i zakrzaczone - 55,96 ha, tereny zurbanizowane - 73,01 ha, nieużytki 1,56 ha, wody - 1,56 ha. Natomiast Damnica Leśnictwo zajmuje obszar 1396,94 ha, z czego użytki rolne stanowią 64,19 ha, lasy i grunty zadrzewione i zakrzaczone - 1288,15 ha, tereny zurbanizowane 25,10 ha, tereny różne 0,41 ha, nieużytki 4,39 ha oraz wody 17,03 ha.

Przepływająca przez wieś rzeka Charznica wpływa do Słupi.

Najcenniejszy przyrodniczy zasób miejscowości gwarantujący ochronę jej bioróżnorodności, stanowią lasy. Wśród powierzchni leśnych występujących w Damnicy duży jest udział cennych lasów liściastych: bukowych, dębowo-bukowych, olsów. Jednak siedliska są często zniekształcone zbyt dużą domieszką sosny w drzewostanach.

W Damnicy funkcjonują obiekty uznane za pomniki przyrody, tj.

- grupa trzech klonów jaworów (obw. 314 cm, 312 cm, 275 cm, pierśnice 312 cm, 99 cm, 89 cm, wys. 22m, 21m, 21m) - Damnica, droga przy Specjalnym Ośrodku Szkolno- Wychowawczym, skrzyżowanie przy ul. Korczaka,
- świerk pospolity (obw. 312 cm, pierśnica 100 cm, wys. 21 m); klon pospolity (obw. 412 cm, pierśnica 132 cm, wys. 24 m); lipa drobnolistna (obw. 412 cm, pierśnica 132 cm, wys. 22m); daglezwia (obw. 270 cm, pierśnica 87 cm, wys. 24 m) - Damnica, Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy, dz. nr 180,
- dąb szypułkowy (obw. 545 cm, pierśnica 175 cm, wys. 23m) - Damnica, Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy, dz. nr 165,
- dąb szypułkowy (obw. 343 cm, pierśnica 110 cm, wys. 23m) - Damnica, Nadleśnictwo Damnica, oddział 227f,
- buk zwyczajny (obw. 370 cm, pierśnica 126 cm, wys. 22m) - Damnica, Nadleśnictwo Damnica, oddział 228h,

Zabytki archeologiczne Damnicy zlokalizowane są w dwóch strefach ochrony archeologiczno-konserwatorskiej w mikroregionach osadniczych zawierających stanowiska archeologiczne:

I. STREFA „W” BEZWGŁĘDNEJ OCHRONY ARCHEOLOGICZNO - KONSERWATORSKIEJ:

- cmentarzysko kurhanowe kultury łużyckiej - AZP8-31/46, AZP8-31/47 Damnica Leśnictwo,
- cmentarzysko megalityczne – AZP9-31/60 Damnica Leśnictwo,
- cmentarzysko kultury pomorskiej – AZP9-31/61 Damnica Leśnictwo,
- osada wielokulturowa: pomorska, wielborska, wczesnośredniowieczna - AZP9-31/37 Damnica Leśnictwo,

II. STREFA „OW” WZGLĘDNEJ OCHRONY ARCHEOLOGICZNO - KONSERWATORSKIEJ

- cmentarzysko ciałopalne popielcowe – AZP8-31/48 Damnica,
- osada neolityczna – AZP8-31/49, AZP8-31/50 Damnica,
- osada kultury wielborskiej i wczesnośredniowieczna - AZP8-31/51, AZP8-31/52 Damnica,
- osada wczesnośredniowieczna - AZP8-31/53 Damnica,
- osada kultury łużycko-pomorskiej - AZP8-31/55, AZP8-31/59, AZP8-31/61, AZP8-31/62, AZP8-31/64, AZP8-31/63, AZP8-31/65, AZP8-31/70, AZP8-31/71, AZP8-31/74, AZP8-31/72, AZP8-31/73 Damnica,
- osada kultury oksywsko-wielborskiej i późnośredniowieczna - AZP8-31/75, AZP8-31/76,
- osada wczesnośredniowieczna - AZP8-31/79, AZP8-31/80, AZP8-31/81, AZP8-31/83, AZP8-31/84 Damnica,
- osada kultury oksywsko-wielborskiej i wczesnośredniowieczna – AZP 8-31/82 Damnica,
- osada kultury łużycko-pomorskiej i wczesnośredniowieczna - AZP 8-31/85 Damnica.

Obecność tak wielu licznych dóbr naturalnych, przyrodniczych wskazuje kierunek rozwoju sołectwa i wsi. Wiadomo, że nie może to być gospodarka rabunkowa nastawiona na ekstensywne wykorzystanie posiadanych zasobów i nie może to być ciężki przemysł, niszczący środowisko. Musi to być ekologiczne rolnictwo, zrównoważona gospodarka leśna prowadzona przez Lasy Państwowe i intensywne rozwijanie turystyki wraz ze stworzeniem możliwości do mieszkalnictwa zarówno jedno jak i wielorodzinnego.

2.2. Turystyka

Obszar miejscowości posiada walory dla rozwoju funkcji turystycznej, których podstawę stanowią cechy środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz dostępność komunikacyjna w tym:

- występowanie znacznych zasobów środowiska kulturowego:
- zespoły pałacowo i dworsko-parkowe, stanowiska archeologiczne oraz obiekty zabytkowe,
- możliwość udostępnienia zbiorników i cieków wodnych dla celów turystycznych tj. wędkowanie, kajakarstwo,
- występowanie kompleksów leśnych.

W koncepcji rozwoju i zagospodarowania dla miejscowości Damnica wynikającej ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Damnica przyjmuje się następujące kierunki rozwoju turystyczno-rekreacyjnego:

- rozwój turystyki kwalifikowanej związanej z naturalnymi walorami gminy tj. kajakarstwo, wędkarstwo, myślistwo, jeździectwo,
- wyznaczenie i urządzenie sieci tras rowerowych,
- wyznaczenie, urządzenie sieci tras oraz szlaków turystycznych z włączeniem najatrakcyjniejszych obszarów archeologicznego środowiska kulturowego, przyrodniczego, obiektów historycznych wraz z zespołami parkowymi,
- rozwój turystyki i rekreacji na terenach leśnych,

- promocja walorów turystycznych miejscowości.

W Damnicy planuje się wyznaczyć na bazie atrakcyjnych elementów środowiska przyrodniczego, kulturowego i istniejącego osadnictwa - miejsca obsługi turystów rowerowych, uwzględniając integrację z różnymi środkami transportu. Proponowany system ścieżek rowerowych utworzyłby układ o strukturze pętlowej, swobodnie penetrującej obszar i przebieg umożliwiający wybór ścieżki z możliwością dotarcia do dowolnego węzła. Najważniejsza z nich związana jest z krajowym korytarzem ekologicznym „Doliny Słupi”.

Sieć ścieżek powinna zostać stworzona w nawiązaniu do międzynarodowej trasy rowerowej „Hanzeatyckiej”, a także regionalnej trasy rowerowej „Dolina Słupi” - szlakiem elektrowni wodnych w kierunku Ustki. Przyjęto ciągły układ tras rowerowych. Są to atrakcyjne widokowo trasy, które po urządzeniu infrastruktury dla ruchu rowerowego mogą stać się alternatywą innego, powszechnie dostępnego rodzaju wypoczynku.

2.3. Zabytki

W Damnicy znajduje się wiele zabytków wykazanych w ewidencji konserwatorskiej i w rejestrze zabytków. Do najważniejszych z nich należy:

- **Pałac wpisany do rejestru zabytków nr poz. rej. A- 240**
- **Park krajobrazowy z drugiej połowy XIX wieku wpisany do rejestru zabytków,**

Jest to jedno z ciekawszych zabytkowych obiektów świadczących o dawnej świetności Damnicy. Pałac został zaprojektowany na zlecenie właściciela Richarda von Blankensee przez architekta Gustawa Knoblaucha. Jest jednym z najpiękniejszych obiektów w powiecie. Został wymurowany z cegły, pokryty dachem częściowo kopertowym i częściowo mansardowym z lukarnami. Pałac zbudowany został na planie dwóch przylegających do siebie prostokątów. Stanowi ciekawą bryłę z szeregiem wykuszy, bogato zdobionymi elewacjami oraz pięknym tarasem z balustradą i zejściem do parku od strony zachodniej. Budynek jest dwukondygnacyjny, na parterze wnętrza posiadały charakter reprezentacyjny, na piętrze mieszkalny. Z dawnego wystroju pałacu zachowało się wiele cennych obiektów. W sali balowej na parterze przetrwały ściany pokryte kasetonami wypełnionymi dekoracyjną tkaniną w kolorze złota i zieleni oraz malowany plafon przedstawiający alegorie czterech pór roku, sygnowany M. Gartner. Na ścianach między kasetonami zachowały się kryształowe lustra oraz kinkiety w kształcie kwiatów. Sala balowa połączona była z dawną palmiarnią, w której posadzka i ściany wyłożone zostały marmurem. W części pomieszczeń pałacu zachowały się drewniane kasetonowe stropy, neorenesansowe piece, a w holu głównym wystrój drewniany z zyrandolem w kształcie żaglowca. Jedno z pomieszczeń pałacu

posiadało charakter pokoju myśliwskiego, gdzie ściany zdobiły malowidła ścienne o tematyce myśliwskiej, sygnowane M. Gartner.¹

W chwili obecnej zespół pałacowo – parkowy wymaga wielu nakładów pracy i środków finansowych, aby przywrócić go do stanu z czasów dawnej świetności. Jest w średnim stanie technicznym, widoczne są ślady upływu czasu. Władającym obiektem jest powiat słupski, który podejmuje próby uchronienia obiektu przed dalszą degradacją oraz szuka sposobów poprawy jego stanu technicznego. Wszystko będzie uzależnione od powodzenia pozyskania środków z funduszy unijnych na ten cel. Obecnie w miejscu tym mieści się placówka edukacyjna dla dzieci niepełnosprawnych umysłowo tzw. Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy.

- Kościół ewangelicki ob. rzymsko-katolicki filia pod wezwaniem Matki Boskiej Częstochowskiej,

Źródło: www.damnica.pl

- Zespół folwarczny XIX/XX wieku,
- Domy pracowników folwarcznych przy ul. Parkowej, Lipowej, Witosa i Ogrodowej,
- Stajnia, owczarnia, stodoła, jałownik, obora, spichlerz, warsztat, rządcówka, budynek gospodarczy,
- Zespół dworca kolejowego - dworzec kolejowy, magazyn, wodociągowa wieża ciśnień,
- Restauracja początek XX wieku,
- Domy na ulicy Kolejowej, Przemysłowej, Witosa,
- Tartak XIX/XX wiek
- Cmentarz ewangelicki ob. rzymsko-katolicki, czynny, założony w drugiej połowie XIX wieku i pierwszej połowy XX wieku.

3. Misja

Damnica w 2015 roku „to podmiejski obszar zrównoważonego rozwoju rolnictwa i leśnictwa, atrakcyjny teren zamieszkania z rozwiniętą działalnością gospodarczą i usługowo-gastronomiczną wykorzystującą dogodne położenie głównego szlaku komunikacyjnego”.

¹ Muzeum Pomorza Środkowego w Słupsku „Ziemia Słupska-dzieje i kultura”, tekst: M. Mazur, H. Soja.

4. Analiza SWOT

4.1. Mocne i słabe strony

Mocne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none"> 1. Korzystny przebieg tras komunikacyjnych. 2. Czyste środowisko i duży udział obszarów leśnych wokół sołectwa. 3. Wysoka przydatność gleb dla produkcji rolnej. 4. Tereny do zagospodarowania. 5. Zakłady produkcyjne współpracujące z zagranicą. 6. Dobrze funkcjonująca komunikacja - dobry dojazd do miasta. 7. Dobry stan infrastruktury technicznej (woda, kanalizacja, drogi, telefon). 8. Występowanie wśród mieszkańców jednostek aktywnych i przedsiębiorczych. 9. Otwartość Urzędu Gminy Damnica i jego pracowników na pomoc sołectwu w wszelkich działaniach na rzecz własnego środowiska. 10. Niezniszczone środowisko przez przemysł. 11. Bogata historia Damnicy, piękne zabytki. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wysokie bezrobocie. 2. Brak dostatecznych środków na rozwój. 3. Niska aktywność zawodowa wolnych zasobów pracy. 4. Patologie społeczne. 5. Ucieczka wykształconej młodzieży. 6. Brak bazy turystycznej. 7. Postawa roszczeniowa. 8. Brak planu zagospodarowania przestrzennego. 9. Brak silnych wspólnych tradycji.

4.2. Szanse i zagrożenia

Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none"> 1. Możliwość finansowego wsparcia rozwoju wsi z programów pomocowych Unii Europejskiej 2. Przebieg na terenie gminy drogi krajowej E - 6. 3. Przebieg linii kolejowej o znaczeniu międzynarodowym Szczecin - Gdańsk. 4. Wzrost zainteresowania zamieszkaniem na wsi. 5. Rozwinięta współpraca zagraniczna działających przedsiębiorstw. 6. Zainteresowanie inwestorów zewnętrznych terenami sołectwa Damnica – dalekosiężne plany w zakresie lokalizowania ferm wiatrakowych i zaplecza innej infrastruktury. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rezygnacja z realizacji drogi ekspresowej E-6. 2. Niekorzystna koniunktura dla produkcji rolnej. 3. Brak stabilizacji w planowaniu przestrzennym. 4. Niż demograficzny i starzenia się mieszkańców. 5. Niski przydział środków publicznych na infrastrukturę techniczną. 6. Niekorzystna w porównaniu do pozostałych regionów Pomorza sytuacja społeczno - gospodarcza terenu gminy Damnica. 7. Niska atrakcyjność dla inwestorów oraz położenie w rejonie depresji społeczno - gospodarczej. 8. Możliwość usytuowania na terenie sąsiedniej gminy tarczy antyrakietowej.

Tabele opracowane na podstawie zebranych materiałów i obserwacji środowiska.

5. Priorytety i cele strategiczne:

Priorytet I Aktywizacja kulturalna, sportowa i edukacyjna

CEL 1. MODERNIZACJA WRAZ Z ROZBUDOWĄ STADIONU SPORTOWEGO W DAMNICY – ETAP I i ETAP II.

Cały projekt przewiduje zagospodarowanie działki wolnostojącym budynkiem szatni z zapleczem socjalnym, wolnostojącym budynkiem zaplecza socjalnego do zabezpieczenia i obsługi imprez gminnych, wiatą stanowiącą zadaszenie sceny, siedziskami na 200 miejsc wraz z zadaszeniem dla publiczności oraz obiektów sportowych.

Działanie:

1. Przebudowa boiska do gry w piłkę nożną wraz z odwodnieniem,
2. Budowa rozbiegu i skoczni do skoku w dal i trójskoków,
3. Budowa skoczni wzwyż,
4. Budowa boiska do koszykówki i siatkówki,
5. Budowa kortu tenisowego,
6. Rozbudowa budynku szatni z zapleczem socjalnym do zabezpieczenia obsługi imprez gminnych,
7. Wykonanie wiaty i wiaty zadaszenia sceny,
8. Wymiana zadaszenia trybun z wykonaniem siedzisk na 200 miejsc.
9. Wykonanie bieżni lekkoatletycznej,
10. Wykonanie ogrodzenia stadionu.
11. Oświetlenie stadionu.

CEL 2. REMONT Z PRZEBUDOWĄ CZĘŚCI URZĘDU GMINY DAMNICA WRAZ Z WYKONANIEM AUDYTU ENERGETYCZNEGO

Działanie:

1. Przebudowanie pomieszczeń piwnicznych oraz pomieszczeń biurowych,
2. Remont instalacji informatycznej, centralnego ogrzewania z wymianą kotła grzewczego w budynku urzędu gminy,
3. Remont instalacji elektrycznej w części dwukondygnacyjnej budynku,
4. Wykonanie schodów zewnętrznych prowadzących do piwnicy
5. Wykonanie ściany oporowej przy schodach zewnętrznych,
6. Częściowa wymiana stolarki drzwiowej,
7. Malowanie pomieszczeń oraz wymiana wykładzin podłogowych.

CEL 3. MONITORING WIZYJNY NA TERENIE ZESPOŁU SZKÓŁ W DAMNICY

CEL 4. WYPOSAŻENIE BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ W DAMNICY

Działanie:

1. Zakup wyposażenia do sali komputerowej w postaci 4 zestawów komputerowych wraz z oprogramowaniem, kolorową kserokopiarką oraz rzutnikiem multimedialnym wraz z zakupem niezbędnych mebli.

CEL 5. ADAPTACJA BUDYNKU ADMINISTRACYJNEGO I ROZBUDOWA NA PRZEDSZKOLE GMINNE W ZESPOLE SZKÓŁ W DAMNICY.

Działanie:

1. Wykonanie rozbudowy budynku administracyjnego przy ZS polegająca na:

- a) Wykonaniu łąw fundamentowych żelbetowych,
 - b) wykonaniu ścian murowanych nośnych i działowych,
 - c) montażu kratownic,
 - d) wykonaniu ocieplenia i pokrycia dachu,
 - e) montażu stolarki okiennej i drzwiowej,
 - f) wykonaniu instalacji wodno – kanalizacyjnych, elektrycznej i centralnego ogrzewania,
 - g) wykonaniu robót wykończeniowych i posadzek,
2. Wyposażenie obiektu.

CEL 6. TERMOMODERNIZACJA BUDYNKU GMINNEGO OŚRODKA KULTURY I SPORTU

Działanie:

1. Ocieplenie stropu nad salą.
2. Ocieplenie stropu piwnic od spodu.
3. Wymiana drzwi zewnętrznych.
4. Ocieplenie ścian zewnętrznych budynku.
5. Ocieplenie posadzek na gruncie.
6. Modernizacja systemu grzewczego.
7. Wymiana pokrycia dachowego.
8. Remont Sali widowiskowej.
9. Remont i odnowienie pozostałych pomieszczeń.

CEL 7. WZMOCNIENIE WIĘZI LOKALNEJ SPOŁECZNOŚCI.

Działanie:

1. Kultywowanie tradycji.
2. Rozwój poszczególnych dyscyplin sportowych
3. Organizacja masowych imprez kulturalno - sportowych.
4. Rozwój poszczególnych dziedzin kultury
5. Wspomaganie działalności Stowarzyszeń.

CEL 8. MODERNIZACJA I ROZBUDOWA KOMPLEKSU SPORTOWO- REKREACYJNEGO NA BAZIE ISTNIEJĄCEGO BOISKA PRZYSZKOLNEGO.

Działanie:

1. Wyposażenie boiska przyszkolnego w sprzęt sportowy przy ulicy Konopnickiej.

Priorytet II

Ochrona dziedzictwa kulturowego

CEL 1. UTWORZENIE SALI DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Działanie

1. Zebranie istniejących dokumentów.
2. Propagowanie tematu wraz z mediami w celu zebrania dodatkowych materiałów i dokumentów.
3. Założenie ewidencji posiadanych materiałów i dokumentów.

CEL 2. OCHRONA ZABYTKÓW I POMNIKÓW PRZYRODY

Działanie:

1. Otoczenie szczególną opieką zabytków.
2. Dbanie o pomniki przyrody.

Priorytet III **Estetyzacja wsi i rozwój infrastruktury technicznej**

CEL 1. STWORZENIE PARKU REKREACJI I WYPOCZYNKU W CENTRUM WSI MIĘDZY ULICĄ WITOSA I ULICĄ M. KONOPNICKIEJ

Działanie:

1. Przejęcie terenów z Nadleśnictwa (T. leśne) przy ulicy Konopnickiej i zagospodarowanie na park wiejski.
2. Wykonanie ogrodzenia terenu wokół parku.
3. Wybudowanie alejek.
4. Ustawienie fontanny.
5. Ustawienie ławeczek i stolików do gry w szachy i warcaby.
6. Wykonanie zadanej altanki z miejscem do grillowania.
7. Plac zabaw dla najmłodszych (huśtawki, zjeżdżalnia, równoważnie itp.)

CEL 2. ROZBUDOWA I DOCIEPLENIE BUDYNKU OSP W DAMNICY.

CEL 3. UPORZĄDKOWANIE I ZAGOSPODAROWANIE MIEJSC ZANIEDBANYCH.

Działanie

1. Usunięcie drzewostanu chorego i zagrażającego bezpieczeństwu.
2. Uporządkowanie i zagospodarowanie miejsc zaniedbanych.
3. Uporządkowanie terenu wzdłuż rzeki Charstnica.
4. Likwidacja „dzikich” składowisk odpadów.

CEL 4. POPRAWA WIZERUNKU WSZYSTKICH WSI W SOŁECTWIE.

Działanie:

1. Zadrzewienie i zakrzewienie terenów.
2. Utrzymanie porządku na terenie sołectwa:
 - Koszenie trawy, pielęgnacja zieleni,
 - Prawidłowa gospodarka odpadami i surowcami wtórnymi
3. Budowa nowych chodników i remont istniejących.
4. Uzupelnienie koszy ulicznych na śmieci.

CEL 5. ZAGOSPODAROWANIE TERENU W OBRĘBIE ULICY SZKOLNEJ I PARKOWEJ.

Działanie:

1. Wyrównanie terenu.
2. Ogrodzenie terenu, zasadzenie krzewów ozdobnych, drzewek.
3. Ustawienie ławeczek i stolików,
4. Wykonanie piaskownicy, drabinek, zjeżdżalni dla dzieciaków.

CEL 6. POPRAWA STANU DRÓG WEWNĘTRZNYCH ORAZ OŚWIETLENIA ULIC.

Działanie:

1. Wykonanie remontu ulicy Leśnej wraz z przedłużeniem do ulicy Witosy.
2. Budowa drogi z Damnicy do osady Dębniczka.
3. Wykonanie ogrodzenia cmentarza oraz wykonanie parkingu.
4. Utwardzenie drogi do Osiedla Rybackiego.
5. Wykonanie II łącznika pomiędzy ulicą Dolną i Górną.
6. Przedłużenie ul. Lipowej do drogi powiatowej.
7. Uzupelnienie oświetlenia; ulice: Ogrodowa, Sezamkowa, Kasztanowa, Przemysłowa, Kolejowa.

CEL 7. INFRASTRUKTURA WODOCIĄGOWA I SANITARNA.

Działanie:

1. Budowa uzdatniaczy wody w miejscowości Damnica.
2. Wybudowanie dwóch przepompowni do kanalizacji obsługującej kolejne miejscowości podłączane do oczyszczalni ścieków.

CEL 7. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE I ROZWÓJ LOKALNY.

Działanie:

1. Opracowanie planu zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Damnica.
2. Wytyczenie działek budowlanych i uzbrojenie.
3. Zakup działek pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne.
4. Pozyskanie nieruchomości na cele mieszkań socjalnych i socjalnych lokali mieszkalnych wraz z pomieszczeniami gospodarczymi.
5. Wykonanie przyłącza energetycznego w Damnicy na ulicy Dolnej do trzech działek przygotowanych do sprzedaży.

6. Harmonogram przedsięwzięć przewidzianych do realizacji

Opisane w tabeli zadania opracowane zostały na podstawie zgłoszonych potrzeb przez mieszkańców Damnicy podczas zebrań wiejskich, które odbyły się w dniach oraz r.

Tabela 1. Harmonogram planowanych przedsięwzięć

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Data realizacji	Koszty	Uwagi
1.	Priorytet 1, cel 1: Modernizacja wraz z rozbudową stadionu sportowego w Damnicy – etap I oraz etap II	2008/2009 2009/2010	Gmina, fundusze unijne Wartość: 1.000.000,00 zł Wartość: 1.000.000,00 zł	Dokumentacja techniczna, projekty
2.	Priorytet 1, cel 2: Remont z przebudową części Urzędu Gminy Damnica wraz z wykonaniem audytu energetycznego	2007 - 2008	Gmina przy współdziale środków zewnętrznych Wartość: 342.200,00 zł	dokumentacja techniczna, projekty, audyt energetyczny
3.	Priorytet 1, cel 3: Monitoring wizyjny na terenie zespołu szkół w Damnicy	2009 – 2015	Gmina, środki zewnętrzne Wartość roczna: 22.000,00 zł	dokumentacja projektowa u dyrektora szkoły
4.	Priorytet 1, cel 4: Wyposażenie biblioteki publicznej w Damnicy	2009/2010	Biblioteka publiczna, środki zewnętrzne w ramach małych projektów Wartość: 20.000,00 zł	-
5.	Priorytet 1, cel 5: Adaptacja budynku administracyjnego i rozbudowa na przedszkole gminne w Zespole Szkół w Damnicy	2008 -2010	Gmina przy współdziale środków zewnętrznych Wartość: 550.000,00 zł	dokumentacja techniczna,
6.	Priorytet 1, cel 6: Termomodernizacja budynku Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu	2009/2010	Gmina przy współdziale środków zewnętrznych Wartość: 210.000,00 zł	audyt energetyczny
7.	Priorytet 1, cel 7: Wzmocnienie więzi lokalnej społeczności	2011-2015	Gmina, sołectwo, środki zewnętrzne	-

8.	Priorytet 1, cel 8: Modernizacja i rozbudowa kompleksu sportowo - rekreacyjnego na bazie istniejącego boiska przyszkolnego w ZS Damnicy.	2015	Gmina, ZS w Damnicy, środki zewnętrzne	dokumentacja do wykonania
9.	Priorytet II, cel 1: Utworzenie sali dziedzictwa kulturowego	2012/2013	Gmina, GOKiS, fundusze zewnętrzne	
10.	Priorytet II, cel 2: Ochrona zabytków i pomników przyrody	2009-2015	Kościół, Powiat, Gmina, Lasy Państwowe przy wsparciu zewnętrznym	-
11.	Priorytet III, cel 1: stworzenie parku rekreacji i wypoczynku w centrum wsi między ul. Witosa i ul. M. Konopnickiej	2010 - 2012 r.	Gmina, wkład społeczny, środki zewnętrzne, Wartość: 50.000,00 zł	-
12.	Priorytet III, cel 2: Rozbudowa i docieplenie budynku OSP w Damnicy	2008 -2009	Gmina przy współudziale społeczności lokalnej i środków zewnętrznych Wartość: 300.000,00 zł	dokumentacja do wykonania
13.	Priorytet III, cel 3: Uporządkowanie i zagospodarowanie miejsc zaniedbanych	2008-2015	Gmina przy udziale lokalnej społeczności, możliwe środki zewnętrzne	-
14.	Priorytet III, cel 4: Poprawa wizerunku wszystkich wsi w sołectwie	do 2015	Gmina przy udziale lokalnej społeczności, możliwe środki zewnętrzne	-
15.	Priorytet III, cel 5: Zagospodarowanie terenu w obrębie ul. Szkolnej i Parkowej	2014-2015	Gmina przy udziale lokalnej społeczności i środków pomocowych.	-
16.	Priorytet III, cel 6: Poprawa stanu dróg wewnętrznych oraz oświetlenia ulic	2008-2015	Gmina Damnica i środki pomocowe zewnętrzne/ unijne	dokumentacja do wykonania
17.	Priorytet III, cel 7: Infrastruktura wodociągowa i sanitarna	2012-2015	Gmina, środki pomocowe	-
18.	Priorytet III, cel 8: Zagospodarowanie przestrzenne i rozwój lokalny: a) Zakup działek pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne b) Wykonanie przyłącza energetycznego w Damnicy na ulicy Dolnej do trzech działek przygotowanych do sprzedaży	2008-2009	a) Gmina, środki zewnętrzne, Wartość (w skali roku): 7.600,00 zł b) Gmina (przy współudziale środków zewnętrznych) Wartość: 11.000,00 zł	uzgodnienia z zakładem energetycznym

Tabela 2. Opis planowanych przedsięwzięć

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Efekty	Uzasadnienie
1.	Priorytet 1, cel 1: Modernizacja wraz z rozbudową stadionu sportowego w Damnicy – etap I oraz	Poprawa życia sportowego oraz aktywizacja społeczna. Promocja zdrowego trybu życia, zaspokojenie potrzeb mieszkańców w zakresie umożliwiającym spędzenie wolnego czasu. Podniesienie standardu życia,	Potrzeba powstania kompleksu boisk z odpowiednim zapleczem wynika z konieczności posiadania takiego miejsca do wypoczynku biernego i czynnego, sportu oraz rekreacji na odpowiednim poziomie. Miejsce reprezentacyjne sprzyjające

	etap II	wzrost atrakcyjności wsi, promocja wsi poprzez organizowanie festynów, zabaw imprez sportowych.	promocji wsi oraz zaspokajające potrzeby integracji społecznej mieszkańców intensywnie rozwijającej się Dammicy.
2.	Priorytet 1, cel 2: Remont z przebudową części Urzędu Gminy Dammica wraz z wykonaniem audytu energetycznego	Poprawa estetyki miejscowości, poprawa standardu życia mieszkańców i podniesienie jakości świadczonych usług dla samych mieszkańców jak i samych pracowników.	Obiekt jest w złym stanie technicznym, wymaga gruntowego remontu. Problemy z centralnym ogrzewaniem – nieekonomiczny system grzewczy – niezbędne docieplenie obiektu.
3.	Priorytet 1, cel 3: Monitoring wizyjny na terenie zespołu szkół w Dammicy	Podniesienie bezpieczeństwa dzieci oraz młodzieży na terenie szkoły. Ustrzeżenie dzieci i chęć eliminowania patologii, przemocy, nadużywania alkoholu, narkotyków itp. itd.	Młodzież XXI wieku narażona jest na bardzo wiele pokus. Dzieci dojrzewają dużo szybciej niż kiedyś, na każdym kroku, w zasięgu ręki mają dostępność do różnego rodzaju używek. Telewizja, gry komputerowe promują styl bycia oparty na przemocy i życiu bez wartości.
4.	Priorytet 1, cel 4: Wyposażenie biblioteki publicznej w Dammicy	Podniesienie i urozmaicenie atrakcyjności oferty zasobów bibliotecznych, przyciągnięcie nowych czytelników oraz utrzymanie już istniejących.	Biblioteka znajduje się w nowym, dużym obiekcie, w którym istnieje znaczna możliwość pomieszczenia zarówno nowych pozycji książkowych jak i urozmaicenie oferty czytelników o formy nowoczesnych bibliotek.
5.	Priorytet 1, cel 5: Adaptacja budynku administracyjnego i rozbudowa na przedszkole gminne w ZS w Dammicy	Nowe zaplecze dla edukacji przedszkolnej, efektywne wykorzystanie powierzchni, obniżenie kosztów utrzymania obiektu.	Jedynе przedszkole na terenie gminy wymaga gruntowego remontu. Inwestycja niezbędna ze względu na występujące zapotrzebowanie na tego typu edukację. Pracujący rodzice chętnie wysyłają swoje dzieci do tego typu placówki.
6.	Priorytet 1, cel 6: Termomodernizacja budynku Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu	Poprawa estetyki w centrum miejscowości, poprawa standardu życia mieszkańców poprzez podniesienie jakości świadczonych usług. Obniżenie kosztów ogrzewania oraz podniesienie bezpieczeństwa funkcjonowania samego obiektu.	Obiekt jest w złym stanie technicznym, wymaga gruntowego remontu. Problemy z systemem grzewczym, który jest nieekonomiczny – niezbędne docieplenie obiektu, przeprowadzenie kapitalnego remontu.
7.	Priorytet 1, cel 7: Wzmocnienie więzi lokalnej społeczności	Wzmocnienie więzi przyczyni się do poprawy aktywności i podnoszenia wspólnych inicjatyw społecznych.	Brak poczucia wspólnoty, brak inicjatyw lokalnych, małe zaangażowanie społeczne.
8.	Priorytet 1, cel 8: Modernizacja i rozbudowa kompleksu sportowo - rekreacyjnego na bazie istniejącego boiska przyszkolnego w ZS Dammicy.	Poprawa jakości prowadzonych zajęć - wychowania fizycznego, aktywizacja działalności społecznej. Promocja zdrowego trybu życia, zaspokojenie potrzeb mieszkańców w zakresie umożliwiającym spędzenie wolnego czasu na grze w kosza, czy siatkówkę itd. itp. Podniesienie standardu życia, wzrost atrakcyjności wsi, promocja wsi poprzez organizowanie zabaw i imprez sportowych dla zainteresowanych.	Potrzeba powstania kompleksu boisk wynika z braku odpowiedniej infrastruktury przede wszystkim dla dzieci i młodzieży uczęszczającej do Zespołu Szkół w Dammicy celem organizowania zajęć w-f na wysokim poziomie.
9.	Priorytet II, cel 1: Utworzenie sali dziedzictwa kulturowego	Wyeksponowanie w jednym miejscu obiektów zabytkowych, wzbogacenie oferty turystycznej miejscowości oraz jej estetyki, przyciągnięcie turystów.	Nie ma takiego miejsca w całej gminie Dammica.

10.	Priorytet II, cel 2: Ochrona zabytków i pomników przyrody	Zahamowanie degradacji obiektów zabytkowych, poprawa ich stanu technicznego, estetyki miejscowości przyciągnięcie turystów, wzbogacenie oferty turystycznej.	Stan techniczny obiektów zabytkowych wymaga poprawy. Unikatowe, atrakcyjne nietypowe budynki.
11.	Priorytet III, cel 1: Stworzenie parku rekreacji i wypoczynku w centrum wsi między ul. Witosa i ul. M. Konopnickiej	Zagospodarowanie terenu – centrum miejscowości. Podniesienie standardu życia, powstanie miejsca do spotkań, zabaw dla dzieci, zapewnienie bezpieczeństwa i możliwości atrakcyjnego spędzenia czasu.	Inwestycja przewidziana jest do realizacji na obszarze, gdzie nie ma odpowiedniej infrastruktury do zabaw dla dzieci.
12.	Priorytet III, cel 2: Rozbudowa i docieplenie budynku OSP w Damnicy	Podniesienie bezpieczeństwa przeciwpożarowego na wypadek klęsk żywiołowych. Prowadzenie szkoleń z zakresu pierwszej pomocy i ochrony mienia.	Jednostka wymaga większego zaplecza, obecne jest niewystarczające i w złym stanie technicznym.
13.	Priorytet III, cel 3: Uporządkowanie i zagospodarowanie miejsc zaniedbanych	Zagospodarowanie terenów miejscowości, podniesienie estetyki.	Na niektórych terenach znajdują się dzikie wysypiska śmieci, który pogorszą wizerunek miejscowości.
14.	Priorytet III, cel 4: Poprawa wizerunku wszystkich wsi w sołectwie	Zagospodarowanie terenów miejscowości, podniesienie estetyki, przyciągnięcie nowych mieszkańców, inwestorów oraz turystów.	Na niektórych terenach znajdują się dzikie wysypiska śmieci, który pogorszą wizerunek miejscowości.
15.	Priorytet III, cel 5: Zagospodarowanie terenu w obrębie ul. Szkolnej i Parkowej	Zagospodarowanie terenu – centrum miejscowości. Podniesienie standardu życia, powstanie miejsca do spotkań, zabaw dla dzieci, zapewnienie bezpieczeństwa i możliwości atrakcyjnego spędzenia czasu.	Inwestycja przewidziana jest do realizacji na obszarze, gdzie nie ma odpowiedniej infrastruktury do zabaw dla dzieci.
16.	Priorytet III, cel 6: Poprawa stanu dróg wewnętrznych oraz oświetlenia ulic	Poprawa estetyki osiedla, komunikacji wewnętrznej i standardu życia mieszkańców. Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców wsi. Uniknięcie szerszenia się patologii, przemocy oraz niebezpieczeństwa na ulicach miejscowości.	Poprawa estetyki osiedla, poprawa komunikacji wewnętrznej, poprawa standardu życia mieszkańców. Niewystarczająca infrastruktura w zakresie oświetlenia, braki występujące na niektórych osiedlach w różnych częściach miejscowości.
17.	Priorytet III, cel 7: Infrastruktura wodociągowa i sanitarna	Poprawa jakości dostarczanej wody, ulepszone odprowadzanie ścieków, zmniejszenie ilości awarii sieci wodociągowej oraz sanitarnej.	W sołectwie Damnica jest infrastruktura wodociągowa i sanitarna, która została wybudowana w okresie przed bądź powojennym. W niektórych miejscach wymaga przebudowy czy modernizacji.
18.	Priorytet III, cel 8: Zagospodarowanie przestrzenne i rozwój lokalny: a) Zakup działek pod budownictwo mieszkaniowe b) Wykonanie przyłącza energetycznego w Damnicy na ul.	a) Stworzenie możliwości przyciągnięcia nowej ludności do Damnicy. Zwiększenie zaplecza mienia komunalnego. b) Uzbrojenie działek oferowanych do sprzedaży celem podniesienia ich atrakcyjności.	a) Niewystarczające zasoby mieszkaniowe. Chęć przyciągnięcia nowych mieszkańców z miasta bądź zapewnienie działek budowlanych dla zgłaszających zapotrzebowanie „tubylców”. b) Niska atrakcyjność działek budowlanych wystawianych na sprzedaż.

Dolnej do trzech działek przygotowanych do sprzedaży		
--	--	--

7. ANALIZA I PODSUMOWANIE

Plan rozwoju określił trzy główne priorytety:

- Aktywizacja kulturalna i sportowa,
- Ochrona dziedzictwa kulturowego,
- Estetyzacja wsi i rozwój infrastruktury

Priorytety zostaną zrealizowane poprzez wytyczone cele i działania. Mają one na celu polepszenie życia lokalnej społeczności poprzez modernizację infrastruktury technicznej i społecznej. Będą one wykonywane i realizowane sukcesywnie przez co doprowadzą do osiągnięcia zamierzonych rezultatów.

Mieszkańcy wsi powinni jak najlepiej wykorzystać możliwości jakie daje im plan rozwoju miejscowości. Możliwe będzie to dzięki ich zaangażowaniu. W celu osiągnięcia określonych priorytetów, celów i zadań.

Plan Rozwoju będzie stanowił podstawę do współpracy z samorządem gminnym, sołectwami z naszej gminy oraz innymi jednostkami samorządu terytorialnego jak również Stowarzyszeniami.

Plan ten ma na celu stworzenie przyjaznych i korzystnych warunków dla mieszkańców, które będą możliwe dzięki realizacji w/w priorytetów. Ważne jest, aby społeczność lokalna miała tę świadomość, że to ona jest głównym pomysłodawcą i wykonawcą tego projektu.